

Braziliaanse groet 2023

Ninguém precisa saber o bem que a gente faz. O importante é que as pessoas ao nosso redor cresçam.

*Niemand hoeft te weten
wat voor goeds we doen.
Het belangrijkste is dat
de mensen om ons heen groeien.*

ZWARTZUSTERS van Bethel - O.S.A.

Beste familieleden, vrienden, weldoeners,

Wat gaat de tijd toch snel. We mochten in 2022 Zr. Iraci Silva de Morais verwelkomen in de gemeenschap in Brugge en we leefden intens mee met het heengaan van priester Frans Verhelle.

Een quote van Bisschop Lode Van Hecke trekt dit jaar mijn aandacht: "Kijken waar vandaag de noden liggen... is het risico nemen tegen de tijdsgeest in te gaan".

De noden en uitdagingen in Brazilië, het grootste land van Latijns-Amerika, met 210 à 215 miljoen inwoners, zijn immens. De kloof tussen rijk en arm gaapt zelfs als nooit tevoren. Armoede treft meer dan 33 miljoen Brazilianen. Het is een land in diepe crisis.

Honger, voedselonveiligheid en ongelijkheid namen de voorbije 4 jaar toe in Brazilië. Het is niet normaal dat miljoenen Brazilianen niet genoeg te eten hebben en onze zusters en medewerkers in Salvador via het project "Pelicano" nog steeds voedselpakketten moeten uitdelen. Er zijn zware economische problemen, er zijn heel veel werklozen en vooral het roekeloze coronalen milieubeleid, waardoor veel coronadoden vielen, baren het land en heel de wereld zorgen.

Jongeren worden geconfronteerd met drugs en geweld. Om hen van dit geweld af te houden wordt werk gemaakt van het project muzieklessen "Toque vidas – Raak levens aan". Ook het onderwijs verkeert in een belabberde staat. Zo gaat een op de tien jongeren in de leeftijdscategorie tussen 11 en 19 jaar niet meer naar school. Lula's voornemen om studenten aan goedkope studieleningen te helpen zal er komen maar ondertussen zoeken we financiële middelen om heel wat jongeren nu aan studiebeurzen te helpen. De vrouwelijke oversten, religieuzen vestigen via UISG, de aandacht op de onderlinge verbondenheid met de ecologische uitdagingen en dringen erop aan om de zorg voor het milieu te combineren met die voor de zwaksten. Om mee te werken aan het milieu worden er op onze huizen en centra zonnepanelen geplaatst. Mogen de Brazilianen door jullie steun, de inzet van de zusters in Salvador, Candeias, Itacoatiara Amazone en met Lula aan het stuur weer wat hoop krijgen.

Zr. Christine Everaere

Zuster Iraci Silva de Morais

Op 26 maart 2022 mochten wij, na vele corona-maanden en maanden geduldig wachten op haar visum, Zr. Iraci Silva de Morais verwelkomen op Brussels Airport – Zaventem.

Tijdens ons laatste kapittel van 20 tot 23 augustus 2019, werd Zr. Iraci verkozen tot raadslid van het algemeen bestuur. Naar België komen hoorde bij deze zending alsook de Nederlandse taal leren om zich zo beter te kunnen incultureren.

Zr. Iraci is afkomstig van Salvador da Bahia Brazilië. Haar grote inzet is werkelijk te bewonderen. De cursussen Nederlands en Inculturatie volgen vragen heel wat inspanning. Er is de aanpassing aan het klimaat, de cultuur, de voeding... Met grote toewijding helpt ze de oudere zusters, onze studenten in “Betsaida” en “Ter Castaegneboom”.

Ze sluit aan bij verschillende activiteiten die bij ons plaats vinden zoals Bijbelgroepjes en Augustijnse leesgroepjes. Haar aanwezigheid in de Raadsvergadering van het algemeen bestuur is een meerwaarde bij het overleg over de agendapunten voor België en Brazilië. De communiteit van Brugge mag genieten van een warme wind uit Brazilië en dit stemt ons dankbaar en gelukkig!

Priester Frans Verhelle

Hij werd geboren in Torhout op 4 juni 1943 en groeide op in Oostende, waar vader Verhelle leraar was. Zo graag wou hij missionaris zijn maar de zorg voor zijn moeder hield hem nog even in Vlaanderen: als directeur van een school voor buitengewoon onderwijs in Kortrijk, later als pastor van het Instituut Dominiek Savio in Gits. In de Goede Week van 1998 werd een lang gekoesterde droom waar. Hij vertrok naar de missies, naar Bahia, waar zijn vriend André De Witte bisschop was. Hij zag als priester van het Bisdom Brugge de nood van mensen met een beperking in het bisdom Ruy Barbosa in Bahia. Hij begon met een school voor dove kinderen en was voorzitter van PODES, 'Pastoral dos Portadores de Direitos Especiais', 'Pastoraal van Gehandicapten met Bijzondere Rechten'. Vandaag heeft Podes drie vestigingen en bereikt het honderdtwintig kinderen, jongeren en volwassenen met mentale, fysieke, auditieve, visuele en/of autistische beperkingen, voornamelijk in de parochies van Tapiramutá, Mundo Novo en Pintadas, waar hij een verschil maakte in het leven van velen. Op 08 mei 2022, de zondag van de Goede Herder, heeft het bisdom Ruy Barbosa om 09u afscheid genomen van Monseigneur François Marie Alois Cesar Verhelle. Hij was sinds 25 maart 2022 in het Unimed Ziekenhuis in Feira de Santana gehospitaliseerd en overleed er op 7 mei op 79 jarige leeftijd. De uitvaart werd voorgegaan door de diocesane bisschop, Dom Estevam, en gecelebreerd door de aanwezige priesters. Het hart van Frans lag in Brazilië en daar is hij nu ook begraven. Dank je wel Frans, Padre Francisco, Monsenhor ook voor wat je betekende voor de Zwartzusters, voor jouw aanwezigheid als tolk tijdens het kapittel, voor de vele teksten die je voor ons vertaalde. Adeus!

Zwartzusters in Salvador da Bahia

De Congregatie van de Zwartzusters, as Irmãs Negras, ontwikkelt in de wijk Saboeiro, één van de armste woongebieden van de stad São Salvador da Bahia, sociale projecten voor allen die door hen kunnen worden bereikt, om het leven van arme gezinnen menselijker en waardiger te maken. Meer info over alle projecten:

<https://www.zwartzusters-bethel-brugge.be/projecten/>
<https://www.kontinenten.be/nl/projecten-4/projecten-van-zwartzusters-van-bethel---brugge>

PROJECT PELICANO

Het Sociaal Project PELICANO is een hulpactie voor gezinnen in een situatie van voedselonzekerheid die rond de gemeenschappen van de Zwartzusters, Irmãs Negras wonen.

Deze actie van solidariteit met de armsten wil hen helpen in een van de basisbehoeften van ieder mens, het universele recht op voedsel. Ongeveer 50 gezinnen worden maandelijks geholpen met een basisvoedselmand. Deze actie draagt bij tot het gevoel van eigenwaarde van de begunstigten en versterkt de aanwezigheid van de Congregatie in de regio, waardoor zij de leer van Christus in het evangelie brengen " Want Ik had honger en u hebt Mij te eten gegeven. Ik had

dorst en u hebt Mij te drinken gegeven. Wat je voor de minste van de mijnen hebt gedaan, heb je aan Mij gedaan.” (Mt 25,35-40).

Jaarlijkse kostprijs: R\$ 120.000,00 of € 24.000,00

PROJECT MUZIEKLESSEN “TOQUE VIDAS” - “RAAK LEVENS AAN”

Het project TOQUE VIDAS heeft tot doel 500 kinderen, adolescenten en jongeren tussen 6 en 21 jaar uit de talrijke perifere gemeenschappen van Salvador rond Saboeiro/Narandiba/Beiru/Tancredo Neves/Arenoso en de omliggende gebieden een muzikale initiatie, artistieke instrumentale praktijk en menselijke vorming/promotie te bieden. Dit soort sociaal-educatieve werkzaamheden ter harte nemen draagt bij tot de verbetering van de jeugdgevoeligheid, het concentratievermogen en het geheugen. Op zijn beurt komt dit het alfabetiserings-proces en het wiskundig redeneren ten goede. “Muziek stimuleert delen van de hersenen die niet door taal worden ontwikkeld, zoals schriftelijke en mondelinge uitdrukking. Het is alsof we onze ‘hardware’ krachtiger maken”. Kostprijs: R\$ 100.000,00 of € 20.000,00.

PROJECT STUDIEBEURZEN

Heel wat jongeren en jongvolwassenen vragen aan de zusters steun om te kunnen studeren: verpleging, onderwijs, geneeskunde, psychologie, muziektherapie, muziekacademie,... Vaak zijn hun ouders werkloos, ziek of gescheiden, zijn er in het gezin meerdere gezonde en/of gehandicapte kinderen aanwezig. Investeren in vorming, dat is investeren op lange termijn in de toekomst. Je kunt niet weten hoe die studenten evolueren. Maar jongeren helpen om uit de cultuur van de armoede te ontsnappen is een kwestie van vorming. Mogen ze rekenen op uw steun om hun dromen waar te maken?

Nodig bedrag:

R\$ 550,00 x 12 maanden/jaar =

R\$ 6.600,00 of € 1.320,00/jaar

R\$ 600,00 x 12 maanden/jaar =

R\$ 7.200,00 of € 1.440,00/jaar

R\$ 800,00 x 12 maanden/ jaar =

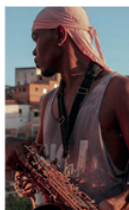
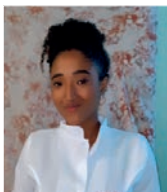
R\$ 9.600,00 of € 1.920,00/jaar

R\$ 1.000,00 x 12 maanden/jaar =

R\$ 12.000,00 of € 2.400,00/jaar

R\$ 5.000,00 x 12 maanden/jaar =

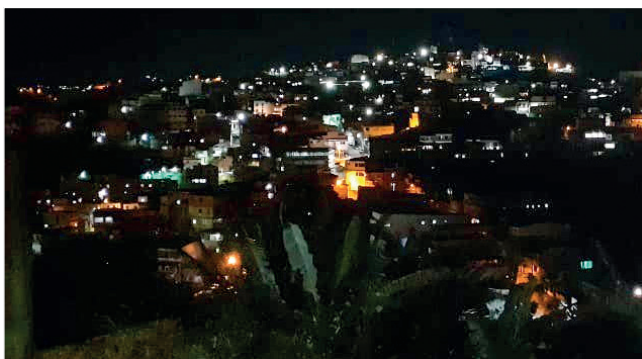
R\$ 60.000,00 of € 12.000,00/jaar

Hulp aan concrete mensen: R\$ 1.300,00 of € 260,00

Project zonnepanelen: R\$ 39.935,74 = € 7.987,15

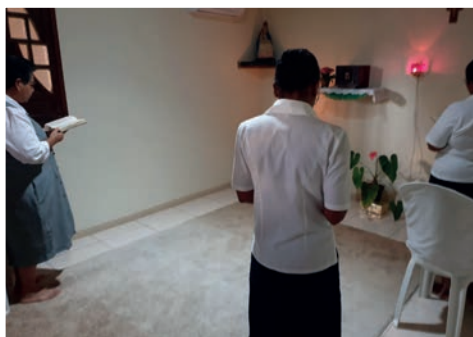
Zwartzusters in Candeias Bahia, Bisdom Camaçari

De afstand van Salvador naar Candeias is 46 kilometer via de weg met inbegrip van 34 kilometer via snel- en tolwegen. De route duurt ongeveer 30 minuten en gaat via Simões Filho, Cova de Difunto en Vila Caroba. Candeias lijkt qua bouw van huisjes wat op Salvador. Ook hier zijn heel veel mensen werkloos, arm en hulpbehoevend en wordt veel aandacht besteed aan de armen. Geregeld zijn er momenten voorzien: “para arrecadar alimentos”, om voedsel te verzamelen en uit te delen. Op vrijdag 5 augustus 2022, de nieuwe bisschop van Camacari, Dom Dirceu Medeiros, de opvolger van Dom Petrini ontmoeten samen met Padre Milton en Padre Filipe. Dom Dirceu, is een heel sympathieke man die de pastoraal en het sociaal werk van de zusters in Candeias echt respecteert.

Ik bewonder ook de inzet van mijn medezusters als parochiezusters in Candeias. Vanuit gebed- en gemeenschapsleven, ontmoeten de zusters heel wat jongeren, bezoeken ze zieken, gehandicapten en ouderen zoals Dona Antônia, een 108 jarige dame die thuis verzorgd wordt. De zusters gaan voor in de vieringen in kerkjes die nog moeten gebouwd worden of al gebouwd zijn. Ze hebben aandacht voor de pastorale en sociale noden, de noden van de tijd en krijgen heel veel medewerking...

Moge deze inzet ook in Candeias veel vruchten voort-
brengen!

Zwartzusters in Itacoatiara, Amazone Brazilië

Er zijn in de Amazonestreek heel veel uitdagingen en noden door armoede, geweld, ziekte, kinderprostitutie, seksuele uitbuiting, het gebruik van en de handel in drugs, vroege zwangerschap, werkloosheid, depressie, mensenhandel, nieuwe vormen van slavernij, handel in organen, moeilijkheden bij de toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en sociale bijstand, een aanzienlijke toename van zelfmoorden en een toename van de jeugdgevangenisbevolking en van misdrijven onder en tegen jongeren, vooral die van Afrikaanse afkomst en uit de periferie (zie FD, nr. 30). De prelatuur van Itacoatiara ligt in de staat Amazonas in het noorden van Brazilië en beslaat een oppervlakte van meer dan 58.000 km², groter dan sommige van de kleinere Europese landen zoals Nederland of Zwitserland. In deze regio zijn de rivieren de centrale verkeersaders. Er zijn maar weinig wegen en vliegen – het enige alternatief – is erg duur.

De Zwartzusters, as Irmãs Negras Agostinianas, staan sinds het jaar 2018 ten dienste van de Prelatuur van Itacoatiara, ten dienste van de parochies die meer in de omgeving van het centrum van Itacoatiara liggen en zetten er zich ook daar in voor de sociale pastorale zorg, zoals gevraagd door bisschop Dom José Ionilton Lisboa de Oliveira, SDV. Hij is zeer tevreden en dankbaar over de grote inzet van de zusters.

In 2022 werd deze inzet geëvalueerd en werd de beslissing genomen om ook de parochies die verder van het centrum van de Prelatuur liggen pastoraal bij te staan. Maandelijks gaan de zusters 10 à 15 dagen, van de 13de tot de 27ste elk naar hun afgelegen gemeenschappen.

Zuster Jaci Santos Dos Santos, wijdt zich samen met Padre Alex Viana, aan de pastorale dienst in de Matriz São Sebastião do Uatumã en in de parochies São Francisco, Santo Antônio, Trindade en Fátima.

Zuster Cleide Silva de Jesus zet zich met Padre André Serrão in voor de parochiegemeenschap Sant'Ana do Urucará. In Urucará zijn er 10 parochies in de stad en 22 in de interior, ribeirinhas, gemeenschappen gelegen aan de Uatumãrivier, een zijrivier van de Rio Amazone.

Zuster Joemia Santos da Purificação zet zich met Padre Rodrigo S. De Souza in voor de parochiegemeenschap Menino Jesus, Kindje Jezus, in Novo Remanso. Ga ja mee een kijkje nemen en meetrekken in deze streek vol schoonheid?

SÃO SEBASTIÃO DO UATUMÁ

Vanuit Itacoatiara varen de zusters via de Amazonerivier, zijrivieren van de Amazone en de Uatumarivier naar São Sebastião do Uatumã.

SANT'ANA DO URUCARÁ

De parochiepriester, Padre André Serrão, voerde ons met de Sousa Moto overal rond en zo bezochten we in korte tijd heel wat gemeenschappen, al afgewerkte kerkjes en kerkjes nog in opbouw. Wat een verschil bij ons waar kerken worden gesloopt of een andere bestemming krijgen.

Heel wat aandacht gaat uit naar de Pastoral da Saúde, de gezondheidspastoraal. Zieken, kinderen en ouderen worden bezocht, hun noden worden opgespoord en beantwoord.

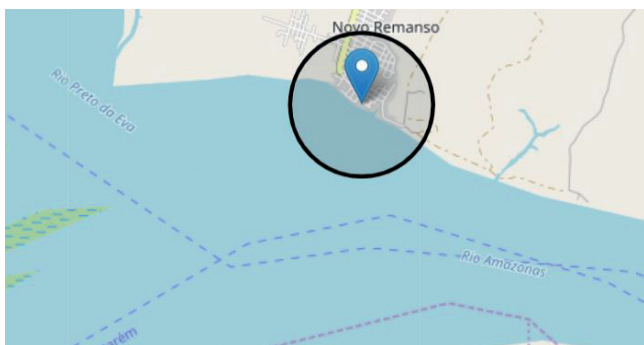
Zaterdag 13 augustus vertrokken we met een boot naar een ver afgelegen Ribeirinhagemeenschap, een gemeenschap gelegen aan het water. Indrukwekkend hoe de mensen hier leven en gelukkig zijn. Het is aan ons om te luisteren naar de kreten van het volk, dienstbaar te zijn en geworteld te zijn in de mensen, hun hoop te voeden... Het stemt dankbaar om vanuit ons Augustijns Charisma aanwezig te kunnen zijn in gemeenschappen waar niemand wil zijn en te proberen te zijn met wie niemand wil zijn...

MENINO JESUS, IN NOVO REMANSO

Novo Remanso ligt tussen Itacoatiara en Manaus en aan de Rio Preto da Eva en de Amazonerivier. Het is er mooi en rustig, met buffels langs de weg, zicht op grote plantages van bananenbomen, kokosnoten, abacaxi = ananas,...

Heel veel mensen wonen hier in casas palafitas, paalwoningen en casas flutuantes, drijvende huisjes op het water. Ook het kerkje van Nossa Senhora do Perpétua Socorro, Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand, staat op palen en vaak komt het water tot in het kerkje. Zieken worden met een ambulancha (een lancha is een boot) vervoerd en zijn uren onderweg en sterven daardoor vaak tijdens de overbrenging.

Padre Rodrigo S. De Souza kan de afgelegen gemeenschappen vaak slechts één of twee keer per jaar bezoeken. Terwijl hij zich concentreert op het toedienen van de sacramenten, zijn het de zusters en de medewerkers die begeleiding en ondersteuning aan de bevolking bieden. Heel wat gemeenschappen liggen aan de oevers van de Rio Preto da Eva, een zijrivier van de Amazone, of aan de Rio Amazone. De overgrote meerderheid van deze gemeenschappen heeft een eigen kapel, waar bijvoorbeeld catechese en voorbereiding op de sacramenten, basisgezondheidsvoorlichting en vele andere zaken worden aangeboden.

De tocht in een klein bootje op de rivieren is lang, tot de meest afgelegen gemeenschap wel 10 uur en gevaarlijk. Bij hoog water vormen de grote, omgeval-
len bomen die stroomafwaarts drijven een reël gevaar. Als ze de boot raken, kan deze zinken. Dat bezorgt de zusters soms veel angst.

Er is voor deze streek nood aan een nieuwe boot, model JUMBO 700. Prijs R\$ 126.300,00 of € 25.260,00 en aan twee bromfietsen om de moeilijke wegen te berijden. Kostprijs: R\$ 39.800,00 = € 7.960,00.

De bisschop Dom Ionilton is de vriendenkring van de Braziliaanse groet Zwartzusters, de Provincie West-Vlaanderen, het Bisdom en stad Brugge, zeer dankbaar voor de ontvangen bijdrage bij het uitvoeren van belangrijke werken in het Centrum van de Prelatuur van Itacoatiara, gelegen in Rua Monseigneur Joaquim Pereira, nr. 144 – Centrum.

Er werd financiële hulp geboden om de buitenmuren van het vormingscentrum in Itacoatiara te schilderen en de verschillende vormingslokalen te voorzien van deuren. Vooraf werden er al dakwerken en werken aan vensters en vloeren uitgevoerd.

Zo kunnen er nu al heel wat activiteiten en vormingen doorgaan zoals voor gezondheidswerkers, mensen die instaan voor de kinderen, gehandicapten, zieken...

Er wordt nog hulp gevraagd voor het plaatsen van airco's en een houten schuifdeur.

Prijs: R\$ 55.828,00 of € 11.165,60

Dank u wel

HUIZEN EN ADRESSEN IN BRAZILIË:

Casa da Alegria

Rua do Saboeiro - quarta travessa 03 Bairro Saboeiro
Cep. 41.180-635 SALVADOR - BA-BRASIL

Casa da Paz

Rua Milton Gomes Costa 114
São Gonçalo do Retiro
Cep. 41.190-200 SALVADOR - BA-BRASIL

Casa Bethel

Rua Prof. Euclides Alípio de Oliveira, 265
Jardim Armação
Cep. 41.750-060 SALVADOR - BA-BRASIL

Casa Betânia

Rua Monsenhor Joaquim Pereira, n° 144 Centro
Cep. 69.100-042 ITACOATIARA (AM) –
Caixa Postal 25

Casa Nossa Senhora do Castanheiro

Rua B, n° 02, URBIS 1,
CEP 43.8060-000 Candeias-BA.

De zusters danken u van harte voor uw meelevens en wensen u, met dit stalletje gemaakt door Zr. Jaci, een Zalig Kerstfeest en een gelukkig 2023 toe.

*«Als Christus duizendmaal geboren zou zijn
in de stal van Bethlehem, maar niet in ons hart,
dan was zijn geboorte waardeloos!»*

(Augustinus)

Indien u graag een project steunt:

Zonder fiscaal attest:

BE88 7370 4291 2641 - BIC: KREDBEBB
Zwartzusters van Brugge vzw
Oosterlingenplein 5, 8000 Brugge

Met fiscaal attest:

Ons project wordt ondersteund door vzw Kontinenten, waarmee wij een samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten. Voor jaarlijkse giften vanaf 40,00 EUR kunt u een fiscaal attest ontvangen.

BE66 7380 3734 7143 - BIC: KREDBEBB
Kontinenten vzw
Potterierei 72, 8000 Brugge

In de mededeling:

1. Zwartzusters – Brazilië, Naam project.
2. Rijksregisternummer
3. Naam en voornaam van de schenker

Dank.

U kan ons ook per testament gedenken.

BEDANKT

zwartzusters.brugge@telenet.be

<https://www.zwartzusters-bethel-brugge.be>
<https://www.facebook.com/Zwartzusters-As-Irmãs-Negras>
<https://www.facebook.com/Zwartzusters.Studentenstudios>
<https://www.facebook.com/Zwartzusters.Studentenkamers>
<https://www.compaz.be>